Enabel

Vlaanderen, Fair Trade Gewest

- Waarom?
- Criteria
- Stand van zaken in andere Gewesten
- Fair Trade Ontbijt

Enabel

Waarom inzetten op eerlijke handel en de titel ‘Vlaanderen Fair Trade Gewest’?

- De promotie van eerlijke handel en de bewustmaking rond eerlijke handel (zowel Noord-Zuid als Noord-Noord) maken deel uit van **de Vlaamse voedselstrategie** genaamd ‘Go4Food’, bijvoorbeeld onder;
  - SD12: Een eerlijke prijsvorming voor de primaire producent realiseren
  - SD16 ... “We nemen verantwoordelijkheid op voor duurzame en eerlijke internationale toeleveringsketens”

- Vlaanderen kan voorbeeldrol aannemen als het gaat over **het aankopen van faire en duurzame producten**. Onder de coördinatie van het Vlaams facilitair bedrijf wordt nu reeds uitdrukkelijk gekozen voor een ethisch en duurzaam aankoopbeleid.

- De doelstelling om van Vlaanderen een Fair Trade Gewest te maken ligt in de lijn met het aankoopbeleid van de Vlaamse overheid, de Vlaamse voedselstrategie, de 195 Faire Gemeenten op Vlaams grondgebied etc.

Zes criteria Fair Trade Gewest

Criterium 1: Vlaamse Regering en Vlaams parlement

- De Vlaamse regering en het Vlaamse parlement kopen **minstens twee fairtradeproducten** aan – waaronder koffie – voor consumptie tijdens vergaderingen, op kantoor, in de cafetaria's en tijdens publieke events;
- Het Vlaams Parlement keurt een **beleidsverklaring** goed ter ondersteuning van eerlijke handel.

Criterium 2 Vlaamse departementen en agentschappen

- Elk departement/agentschap koopt **minstens twee fairtradeproducten aan - waaronder koffie -** of verbindt zich ertoe dit te doen in het kader van hun toekomstige overheidsopdrachten, voor consumptie tijdens vergaderingen, op kantoor, in de cafetaria's en tijdens publieke events.
- Minstens 50 % van de Vlaamse overheidsbedrijven die over eigen personeel beschikken en die zelf hun overheidsopdrachten beheren koopt minstens twee fairtradeproducten aan (waaronder koffie) of verbindt zich ertoe dit te doen in het kader van hun toekomstige overheidsopdrachten.

Criterium 3: Faire Gemeenten

- **51 %** van de gemeenten in het Gewest behaalt de titel **'Faire Gemeente**'

Consumptie en beleidsverklaring parlement

Consumptie in departementen en overheidsbedrijven

Percentage Faire Gemeenten

Bewustmaking en communicatie

Trekkersgroep

Lokale duurzame producten

Zes criteria Fair Trade Gewest

Criterium 4: Bewustmakings- en mediacampagnes

- Elk van de Vlaamse overheidsdiensten en minstens 50 % van de Vlaamse overheidsbedrijven **promoten fair trade** regelmatig bij hun personeel door middel van bewustmakingsacties en via hun eigen interne informatiekanalen.
- De campagne 'Maak van Vlaanderen een Fair Trade Gewest' kan 2 keer per jaar rekenen op **externe media-aandacht** naar aanleiding van een event, een persconferentie, een actie…

Criterium 5: Trekkersgroep

- Een divers samengestelde trekkersgroep oprichten die representatief is voor de Vlaamse actoren. Hierin zitten vertegenwoordigers van de Vlaamse administraties, verenigingen, organisaties voor eerlijke handel (FT BEL, Oxfam...), vertegenwoordigers van FairTradeGemeenten, enz. De trekkersgroep **coördineert de initiatieven die nodig zijn om de titel 'Fair Trade Gewest'** te behalen en te behouden.

Criterium 6: Lokale & duurzame producten

- De trekkersgroep werkt samen met **Vlaamse initiatieven die de lokale consumptie en productie van duurzame voedingsproducten stimuleren**. Deze initiatieven versterken de band tussen eerlijke handel, lokale productie en de consumptie van duurzame voedingsproducten. Het kan gaan om permanente initiatieven of jaarlijkse kortlopende initiatieven.
- Voorbeelden van **Vlaamse fairtradeproducten**
  - Fairebel (eerlijke melk)
  - fairtradeappelsap
  - fruitmanden (Fruit@Work)

.

Stand van zaken

Brussel-hoofdstad

- De campagne werd in 2021 gelanceerd in het Brussels Parlement door de voorzittter op initiatief van Enabel's TDC en Commune du commerce équitable.
- Datzelfde jaar keurde de **gewestregering een verklaring** goed om eerlijke handel te ondersteunen en deel te nemen aan de campagne 'Maak van Brussel een Fair Trade Gewest'.
- Er werd **een trekkersgroep** (Brussels platform voor eerlijke handel) opgericht die gewestelijke initiatieven organiseert die de consumptie en productie van duurzame voedselproducten stimuleren. Op vraag van Pascal Smet sloot Brussels International zich ook aan.
- Consumptie van **fairtradekoffie in het Brussels parlement**
- Meer dan de helft van de negentien gemeenten van het BHG heeft intussen de titel 'Faire Gemeente'

Activiteiten

- De **Brussels Be Fair Awards 2022** waarmee openbare diensten in het Brussels hoofdstedelijk gewest worden beloond die een extra inspanning leveren op vlak van consumptie, promotie of bewustmaking rond fair trade.
- **Fair Trade Ontbijt 2022**
  - Stand van zaken Brussel, Fair Trade Gewest
  - uitreiking van de Be Fair Awards: facilitair bedrijf bij de genomineerden
- Praktische **workshops over het opnemen van ethische clausules in openbare aanbestedingen**, om de aankoop van fairtradeproducten door overheden aan te moedigen
- **Meet your Buyer**: best practices voor aankopers + een beurs met 20 fairtradeleveranciers

Stand van zaken

Wallonië

- Gelanceerd in 2022 door CDCE, Enabel's TDC, BFTF (Belgische Fair Trade Federatie) en het Collège des Producteurs (dat lokale Belgische fairtradeproducten labelt onder de naam 'Prix Juste Producteurs')
- Een **resolutie rond het thema 'overheidsaankopen van (lokale) fairtradeproducten'** werd voorbereid door het Waals platform voor eerlijke handel (verschillende fairtradeorganisaties, Enabel, andere structuren...) en parlementsleden van de 4 grootste Franstalige partijen (MR, PS, Les Engagés en Ecolo). De resolutie werd nog niet gestemd omwille van politieke redenen vlak voor de verkiezingen.

Activiteiten

- **Waalse Be Fair Awards**, uitgereikt tijdens de Week van de Fair Trade 2023 en 2024.
- **Fair Trade Ontbijt** in het Waals Parlement in 2023, met als thema eerlijke handel in Wallonië (inclusief lokale producten) en het belang dat overheid zich bij de aankoop van producten niet alleen concentreert op de laagste prijs, maar ook rekening houdt met de maatschappelijke en milieu-impact.
- Ook Fair Trade Ontbijt voorzien in 2025

Enabel

Fair Trade Ontbijt & parlementaire werkgroep

Eerlijk ontbijt in het Vlaams parlement?

- Engagement tonen voor fair trade
- Vlaanderen Fair Trade Gewest voorstellen aan de aanwezige parlementsleden
- Kans geven aan aanwezige parlementsleden om uit te wisselen met vertegenwoordigers van fairtradeorganisaties en -bedrijven

Traditie in het federaal parlement

- Dit jaar, op 16 januari 2025, was het de 7de editie van het FairTrade Ontbijt.
- Het ontbijt werd geopend door parlemensvoorzitter P. De Roover.
- In het parlement wordt standaard fairtradekoffie, -melk ... aangeboden.
- In de vorige legislatuur vloeide uit het ontbijt een interparlementaire werkgroep voort waarin besproken werd hoe fair trade / ethische handelspraktijken meer op de politieke agenda kon geplaatst worden.
- Resolutie ter promotie van fair trade en ondersteuning van België, Land van de Fair Trade werd gestemd in 2017.

Trade for Development Centre?

Het Trade for Development Centre of TDC is een programma van het Belgisch ontwikkelingsagentschap Enabel. TDC is actief op vlak van

Producentensteun aan Afrikaanse KMO's en coöperaties

TDC biedt producentensteun aan organisaties die actief zijn in de cacao-, koffie- of cashewsector. We doen dit door coachingsessies te geven ter plaatse en op maat van de organisatie en/of door financiële ondersteuning te bieden. De focus van deze steun kan zich bevinden op vlak van marketing, business management en human rights. Om de impact te vergroten steunt TDC ook bedrijfsondersteunende organisaties.

Bewustmaking rond verantwoorde consumptie

TDC zet ook in op bewustmaking rond verantwoorde consumptie.
De Week van de Fair Trade is onze meest bekende campagne voor een groot publiek en vindt plaats elk jaar begin oktober. Daarnaast steunt TDC campagnes in Afrika die duurzame productie en consumptie promoten. Tenslotte probeert TDC campagnes te ondersteunen die fair trade, duurzame handel en verantwoorde consumptie op de politieke agenda plaatsen, zoals onder meer de Fair Trade Gewestcampagnes.